

Tiesas sprieduma izpildes procedūras - Grieķija

SATURS

- 1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?
- 2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?
- 3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?
 - 3.1 Procesuālā kārtība
 - 3.2 Galvenie noteikumi
- 4 Izpildu darbību raksturs un mērķis
 - 4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?
 - 4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?
 - 4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?
- 5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?
- 6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir izpildu dokumentā ietverta materiāla prasījuma apmierināšana ar valsts iestāžu palīdzību. Izpildei izmanto šādus līdzekļus:

- kustamas mantas atņemšanu piespiedu kārtā;
- piespiedu izlikšanu no nekustamā īpašuma;
- aresta uzlikšanu mantai;
- ieslodzījumu;
- naudas sodus;
- piespiedu pārvaldību;
- ar zvērestu apliecināmus paziņojumus.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Kā noteikts [jaunajā] Civilprocesa kodeksā (Civilprocesa kodeksa 927.–931. pants), izpildi veic persona, kura ir tiesīga to darīt un kura, pamatojoties uz oficiālu kopiju (*Apógrafo*), dod attiecīgu rīkojumu konkrētam **tiesu izpildītājam** un, ja iespējams, norāda lietas, kurām tiks piemērota rīkojuma izpilde. Apkļūšanas gadījumā šī persona ieceļ par izsolītāju tā reģiona **notāru**, kurā apkļūšana tiks īstenota. Rīkojumā ir jābūt norādītam datumam, un tas jāparaksta prasītājam vai tā pārstāvim. Ar rīkojumu tiek dota atļauja veikt visas izpildes darbības, ja vien tajā nav norādīts citādi.

Tiesu izpildītājs, kuram tiek nodota oficiālā kopija ar rīkojumu īstenot izpildi, ir tiesīgs saņemt maksājumus un izsniegt rakstiskus saņemšanas apstiprinājumus, kā arī nodot oficiālo kopiju, ja nosacījums ir pilnībā izpildīts. Tiesu izpildītājs var pieņemt arī daļēju maksājumu, izsniedzot rakstisku maksājuma saņemšanas apstiprinājumu un atzīmējot to oficiālajā kopijā. Daļējs maksājums neietekmē izpildes gaitu.

Ja tas ir nepieciešams izpildes nolūkā, tiesu izpildītājam ir tiesības ieiet parādnieka mājoklī vai citās tā telpās, atvērt durvis un pārmeklēt telpas, kā arī atvērt aizvērtas mēbeles, instrumentus vai tvertnes. Tiesu izpildītājs var pieprasīt tiesībsardzības iestāžu (parasti policijas) palīdzību, kas atvieglo šo procesu.

Ja parādnieks izpildes laikā pretojas, tiesu izpildītājs var izmantot spēku, lai vājinātu pretestību, un pieprasīt tiesībsardzības iestāžu (parasti policijas) palīdzību.

Tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu par katru izpildes darbību. Ja izpilde neizdodas, tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu, kurā ir norādīti iemesli. Par jebkādu pārkāpumu izpildes laikā tiesu izpildītājam ir jāsaģatavo ziņojums, kas jāiesniedz kompetentajam prokuroram.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Izpildu dokuments ir publisks dokuments, kas apliecina prasījumu un piešķir prasītājam tiesības pieprasīt, lai parādnieks izpildes ietvaros rīkojas saskaņā ar izpildu dokumentu. Nosacījumi, kas jāievēro, ir dokumenta esamība un prasījuma spēkā esamība.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpilde drīzāk ir ar taisnīgumu saistīta, nevis administratīva rīcība, un tās mērķis ir nodrošināt tiesisko aizsardzību. Izpildes amatpersonām adresētie iesniegumi un ikviena izpildes darbība ir procesuālas darbības. Lai veiktu izpildi, ir jāizpilda šādi nosacījumi:

- izpildes amatpersonu jurisdikcija un kompetence;
- civilprocesā iesaistītās puses procesuālā tiesībspēja;
- tiesībspēja un rīcībspēja dalībai tiesvedībā;
- tiesības rīkoties klienta vārdā;
- likumīgas intereses esamība;
- spēja būt par prasītāju un atbildētāju;
- izpildu dokumenta esamība;
- tāda prasījuma esamība, ko var apmierināt ar izpildes palīdzību.

Ir iespējams izpildīt gan tiesu, gan citus lēmumus, ne vienmēr pieprasot tiesas rīkojumu, ar ko atļauj izpildi. Izpildu dokumenti ir šādi:

- galīgie Grieķijas tiesu spriedumi;
- Grieķijas tiesu nolēmumi, kas ir pasludināti par pagaidu izpildāmiem;
- šķīrējtiesas nolēmumi;
- Grieķijas tiesu protokoli, ar kuriem apstiprina izlīgumus vai nosaka tiesas izdevumus;
- notariāli akti;
- Grieķijas tiesnešu izdoti maksājuma rīkojumi;
- īrnieku izlikšanas rīkojumi;
- ārvalstīs izdoti akti, kas ir pasludināti par izpildāmiem;
- rīkojumi un akti, kas ar likumu pasludināti par izpildu dokumentiem.

Izpildes amatpersonas iedala tiešās un netiešās izpildes amatpersonās. Tiešās izpildes amatpersonas iecel kreditors, kurš iesniedz prasību. Tās ir: a) tiesu izpildītāji, kuri, būdami valsts amatpersonas, nesaņem algu no valsts, taču ir pilnvaroti apķīlāt parādnieka mantu, apķīlāt parādniekam piederošu īpašumu, kuģus vai lidmašīnas, īstenot tiešu izpildi, apcietināt parādniekus, par kuru apcietināšanu ir izdots orderis, un sagatavot izsoles, b) notāri vai rajona civiltiesu tiesneši, kas tos aizvieto, kuri ir pilnvaroti veikt brīvprātīgu vai piespiedu apķīlātās parādnieka mantas izsoli un sadalīt ieņēmumus, sagatavojot prasījumu iedalījuma sarakstu. Netiešās izpildes amatpersonas ir policija, bruņotie spēki un tiesu izpildītāja liecinieki, kuri sadarbojas ar tiesu

izpildītājiem, ja izpildei izrāda pretestību vai draud pretoties. Visas šīs amatpersonas ir atbildīgas par katru savu dienesta pilnvaru pārkāpumu, kas noticis to vainas dēļ.

Pašu izpildes rīkojumu izdod persona, kurai ir tiesības pieprasīt izpildi, t. i., prasītājs vai tā pārstāvis, kas var nebūt advokāts. Izpildes galvenās izmaksas ir šādas:

- atlīdzība tiesu izpildītājam par apķīlāšanu prasījumos, kuru summa ir līdz EUR 590: EUR 53 prasījumos, kuru summa ir no EUR 591 līdz EUR 6500: EUR 53 plus papildu maksa 2,5 % apmērā no summas prasījumos, kuru summa ir EUR 6500 vai vairāk: EUR 53 plus papildu maksa 1 % apmērā no summas (atlīdzības maksimālais apjoms ir EUR 422 par katru apķīlāto īpašumu, kuģi vai lidmašīnu);
- atlīdzība tiesu izpildītājam par katras izsoles vai atkārtotas izsoles sagatavošanu vai apķīlāšanas ziņojuma apkopojuma sagatavošanu prasījumiem līdz EUR 590: EUR 53, prasījumiem no EUR 591 līdz EUR 6500: 2 %, prasījumiem par EUR 6501 vai lielāku summu: 1 % (atlīdzības maksimālais apjoms EUR 210);
- atlīdzība izsoles rīkotājam: EUR 30;
- atlīdzība tiesu izpildītājam par jebkuru citu izpildes darbību: no EUR 240 līdz EUR 400 saskaņā ar vienošanos starp tiesu izpildītāju un viņa klientu;
- atlīdzība tiesu izpildītāja lieciniekiem: EUR 30 katram, un EUR 60, ja liecinieks ir tiesu izpildītājs;
- ja izpildi atceļ, tiesu izpildītāja atlīdzību samazina par 50 %;
- EUR 0,50 par katru kilometru, kas tiesu izpildītājam un lieciniekiem ir jānobrauc no darba vietas, lai veiktu jebkādu izpildes darbību;
- īpaša atlīdzība tiesu izpildītājam atkarībā no izpildes sarežģītības pakāpes: saskaņā ar vienošanos starp tiesu izpildītāju un viņa klientu (to nekad nemaksā parādnieks, pret kuru vērsta izpilde).

3.2 Galvenie noteikumi

Būtiski izpildes nosacījumi ir šādi:

- likumīgas intereses esamība, t. i., izpildes nepieciešamība un tiesiskā aizsardzība, ko tā paredz;
- prasījuma spēkā esamība.

Izpildes likuma regulējuma mērķis ir līdzsvarot kreditoru, no vienas puses, un parādnieku vai trešo personu, no otras puses, strīdīgās intereses konkrētajos apstākļos. Izpildes pasākuma atļaušanai tiesas piemēro šādus kritērijus:

- ātra kreditoru prasījumu apmierināšana par zemām izmaksām;
- parādnieka personisko tiesību un likumisko interešu aizsardzība kopumā;
- kreditora un parādnieka kopējās intereses attiecībā uz nepieciešamību sasniegt izsolē visaugstāko iespējamo cenu;
- trešo personu interešu aizsardzība.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes pasākumus var vērst pret parādnieka īpašumu un/vai pašu parādnieku. Izpildes pasākumi ir šim mērķim atbilstošas pilnvarotu amatpersonu darbības; to tiešs vai netiešs rezultāts ir prasījumu apmierināšana ar valsts piespiedu līdzekļu palīdzību. Izpildi var vērst pret šāda veida aktīviem:

- kustamo īpašumu, kas atrodas parādnieka, kreditora vai trešās personas rīcībā, kas ir gatava to nodot;
- parādnieka lietu tiesībām uz kustamo mantu, kas atrodas trešo personu rīcībā;
- naudas līdzekļiem;
- personas, pret kuru ir vērsta izpilde, finansiālajiem prasījumiem pret trešajām personām;
- nekustamo īpašumu, kas pieder parādniekam, vai parādnieka lietu tiesībām uz īpašumu;
- kuģiem;
- lidmašīnām;
- intelektuālā īpašuma tiesībām, patentiem, filmu tiesībām.

Izpildi nevar vērst pret:

- parādnieka un viņa ģimenes personīgo iedzīvi;
- pārtiku un degvielu, kas ir nepieciešami parādniekam un viņa ģimenei;
- medaļām, piemiņas lietām, manuskriptiem, korespondenci, ģimenes un darījumu dokumentiem;
- grāmatām, mūzikas instrumentiem, mākslas darbiem;
- instrumentiem, iekārtām, grāmatām vai citām lietām, kas ir nepieciešamas personām to ikdienas darbā;
- mantām, kas ātri bojājas;
- kapitāla daļām sabiedrībās;
- ar likumu noteiktiem uzturlīdzekļu pabalstiem;
- algai, pensijai vai apdrošināšanas pabalstiem.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Parādniekam, tāpat kā trešām personām, ir jāpilda lēmums, ar ko nosaka izpildes pasākumu. Ja izpildes laikā tiek izrādīta pretestība, tiesu izpildītājs drīkst uz to reaģēt, piemērojot spēku, un vienlaikus vērsties pēc palīdzības tiesībsardzības iestādēs. Tiesu izpildītājs var iesaistīt divus pieaugušus lieciniekus vai otru tiesu izpildītāju. Ja parādnieks nepilda lēmumu:

- ja parādnieks nepilda savas saistības veikt darbību, ko var veikt arī trešā persona, kreditors ir tiesīgs izpildīt darbību par parādnieka līdzekļiem;
- ja parādnieks nepilda savas saistības veikt darbību, ko trešā persona nevar veikt un kuras veikšana ir pilnībā atkarīga tikai no parādnieka gatavības to veikt, tiesa liek viņam izpildīt darbību un, ja viņš to nedara, piespriež viņam naudas sodu par labu kreditoram un piemēro ieslodzījumu;
- ja parādniekam ir jāatturas no kādas rīcības vai jāpieņem tā, tiesa par šī pienākuma pārkāpumu var piespriet naudas sodu par labu kreditoram, kā arī piemērot ieslodzījumu.

Neviens iepriekš minētais gadījums neietekmē kreditora tiesības pieprasīt kompensāciju saskaņā ar materiālajām tiesībām par zaudējumiem, kas radušies parādnieka saistību neizpildes dēļ. Principā parādnieks var rīkoties ar savu īpašumu un atsavināt to, tomēr, ja manta ir apķīlāta, atsavināšana ir aizliegta un nav spēkā attiecībā pret personu, kuras labā ir ķīla, un kreditoriem, kuri ir iesnieguši savus prasījumus.

Ja izpilde ir vērstā pret parādnieka bankas kontiem, bankai nav jāizpauž prasītājam informācija par kontiem, tomēr, ja dokuments, ar ko apķīlā parādnieka rīcībā esošos naudas līdzekļus, tiek iesniegts bankā, rīcība ar apķīlāto summu ir aizliegta un nav spēkā pret personu, kuras labā ir ķīla, turklāt bankai astoņu dienu laikā no apķīlāšanas akta saņemšanas ir jāpaziņo, vai apķīlātie naudas līdzekļi (naudas noguldījums bankas kontā) atrodas kontā, un, ja ar tiem pietiek, lai apmierinātu tās personas prasījumu, kuras labā ir ķīla, jāizmaksā attiecīgā naudas summa.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Principā nav nosacījumu, ar kuriem ir noteikti laika ierobežojumi prasības iesniedzējam. Atsevišķi laika ierobežojumi pastāv, bet tie lielākoties ir termiņi, līdz kuriem likumīgi nevar veikt konkrētas darbības, nevis saistoši laika ierobežojumi, un tie tieši neparedz brīdi, pēc kura prasītājs vairs nevar rīkoties. Sistēmas pamatu nemaina noteikums, ar kuru dažādas atsevišķas darbības ir jāveic noteiktā laika periodā pēc apķīlāšanas vai pirms izsoles. Lai novērstu procedūras bezgalīgu ieilgšanu, ir noteikts tikai galīgais termiņš, kas ir viens gads, pēc kura beigām apķīlāšanu vai citas darbības nevar veikt, pamatojoties uz to pašu rīkojumu, un izsole nevar notikt uz tādas apķīlāšanas pamata, kas pēc šī termiņa dēļ ir atcelta ar tiesas lēmumu.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Vienīgais tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret izpildes procedūru ir iesniegums atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, ko 15 dienu laikā no pirmās izpildes darbības var iesniegt personas, pret kurām izpilde ir vērstā, vai jebkurš likumīgi ieinteresēts kreditors, ja iesniegums attiecas uz izpildu dokumenta vai pirmstiesas procedūras spēkā esamību. Ja iesniegums attiecas uz kādas izpildes darbības spēkā esamību, sākot no pirmā un beidzot ar pēdējo, iesniegumu var iesniegt līdz izpildes pabeigšanai. Ja iesniegums attiecas uz šādas darbības spēkā esamību, to var iesniegt sešus mēnešus pēc izpildes pabeigšanas. Bez noteikta termiņa iesniegumus atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, var iesniegt arī trešā persona, kurai ir tiesības uz priekšmetu, pret ko ir vērstā izpilde, kas ir aizskartas un ko tā var izmantot pret personu, pret kuru vērstā izpilde. Lieta ir piekritīga tai tiesai, kuras apgabalā notiek izpilde. Ja izpildu dokuments ir rajona civiltiesas tiesneša [*eurinodikeio*] lēmums, lietu izskata rajona civiltiesā. Visos citos gadījumos lietu izskata pirmās instances tiesa viena tiesneša sastāvā [*monomelēs protodikeio*].

Ar iesniegumu atcelt spriedumu, kas pieņemts bez atbildētāja klātbūtnes, izpilde netiek apturēta, taču tiesa pēc iesnieguma iesniedzēja pieprasījuma var pieņemt lēmumu par izpildes procedūras apturēšanu ar vai bez nodrošinājuma. Šo lēmumu paziņo izpildes amatpersonām, kuras nevar veikt nevienu piedziņas pasākumu, ja vien lēmumā nav īpaši atļauts to darīt.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildei piemēro turpmāk minētos ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz apķīlāto īpašumu. Netiek apķīlāts šāda veida īpašums:

a) īpašums, ko skāruši tieši bojājumi, b) kapitāla daļas sabiedrībās, c) no likuma vai testamentāra darījuma izrietoši uzturlīdzekļu prasījumi, kā arī uzturlīdzekļu prasījumi laulātajiem ģimenes vajadzībām, d) prasījumi attiecībā uz algām, pensijām vai apdrošināšanas pabalstiem, ja vien nav kāds neizskatīts uzturlīdzekļu prasījums, kura pamatā ir mantošana vai testamentārs darījums vai kas nepieciešams ģimenes vajadzību nodrošināšanai — tādā gadījumā var apķīlāt pusi īpašuma, ņemot vērā parādniekā saņemtās summas, ar laulību saistīto pienākumu apmēru ģimenes vajadzību nodrošināšanai un saņēmēju skaitu, e) jebkāds ES atbalsts vai subsīdijas OPEKEPE kā trešās personas pārziņā, līdz tās tiek noguldītas saņēmēju bankas kontā vai samaksātas tiem citā veidā. Atbrīvojumu, kas minēts 2. punkta d) apakšpunktā, piemēro arī tad, kad summa tiek samaksāta kā noguldījums parādnieka bankas kontā. Atbrīvojums ir spēkā tikai tad, ja konta bilance laika periodā no izpildes pieprasīšanas līdz maksājuma dienai nepārsniedz prasījuma summu, kam nepiemēro izpildi.

Turklāt parādniekam ir tiesības pārsūdzēt izpildes procedūru ar diviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem:

a) **pieteikums par iebildumu pret Civilprocesa kodeksa 933. pantu**, kurā paredzēts šādi: jebkāds iebildums, ko izsaka persona, pret kuru ir vēsta izpilde, un jebkurš kreditors ar likumīgu interesi, kas saistīta ar izpildu dokumenta spēkā esamību, izpildes procedūru vai prasījumu, var tikt formulēts tikai iebildumu paziņojuma formā, ko iesniedz rajona civiltiesā, ja izpildu dokumentu ir izdevusi attiecīgā tiesa, vai pirmās instances tiesā viena tiesneša sastāvā visos citos gadījumos. Ja ir iesniegti vairāki iebildumu paziņojumi kā atsevišķi dokumenti, reģistratoram ir jānodrošina, ka tie visi tiek identificēti un izskatīti vienā tiesas sēdē. Papildu pamatojumu iebildumiem var iesniegt tikai ar īpašu pieteikumu, ko iesniedz tās tiesas kancelejai, kurai iebildums ir adresēts, par ko tiek izstrādāts ziņojums, kas tiek paziņots otrai pusei vismaz 8 (astoņas) dienas pirms tiesas sēdes. Iebilduma apspriešana ir jāparedz 60 (sešdesmit) dienu laikā pēc tā iesniegšanas, un tiesas pavēste atbildētājam tiek nosūtīta 20 (divdesmit) dienas pirms tiesas sēdes. Vietējā kompetentā tiesa ir tās vietas rajona tiesa, kurā izpilde tiek īstenota, ja pēc izdotā rīkojuma notiek citas izpildes procedūras darbības, pretējā gadījumā kompetentā tiesa ir tiesa, kas minēta 584. pantā. Ja izpildu dokuments ir spriedums vai maksājuma rīkojums, iebildumi nav pieļaujami, ciktāl to pieļauj *res judicata* princips saskaņā ar attiecīgi 330. pantu un 633. panta 2. punkta c) apakšpunktu. Prasības attiecībā uz prasījuma izskatīšanu ir iesniedzamas tikai rakstveidā vai tiesā. Lēmums par iebildumu ir jāpieņem 60 (sešdesmit) dienu laikā pēc tā apspriešanas;

b) **saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1000. pantu** parādniekam ir tiesības pieprasīt viņa mantas izsoles apturēšanu. Konkrēti, pēc parādnieka pieprasījuma, kas netiek pieņemts, ja nav iesniegts vismaz 15 (piecpadsmit) darba dienas pirms izsoles dienas, 933. pantā minētā tiesa, izskatot lietu saskaņā ar 686. un turpmākajos pantos minēto procedūru, var apturēt izsoles procedūru līdz 6 (sešiem) mēnešiem no sākotnējā izsoles datuma, ja nepastāv risks radīt zaudējumus izpildi pieprasījušajam kreditoram un ja var pamatoti sagaidīt, ka parādnieks šajā periodā apmierinās izpildi pieprasījušā kreditora prasījumu vai, paejot šim laika periodam, ieņēmumi no izsoles palielināsies. Šis spriedums ir jāpieņem līdz pirms izsoles esošās pēdējās pirmdienas plkst. 12.00, un tā tiek apturēta, ja ir veikta samaksa par šādiem elementiem: a) visas izsoles izmaksas, kas tiek aplēstas spriedumā, un b) vismaz viena ceturtdaļa summas, kas pienākas personai, kura organizē izsoli. Spriedums, ar ko izsole tiek apturēta, tiek paziņots izsolītājam tajā pašā dienā, kad tas ir pieņemts. Maksājums jāveic līdz izsoles dienas plkst. 10.00, un, ja tas netiek veikts, izsole notiek ierastajā kārtībā.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 11/08/2017